

CARTES D'HIVERN

Agustín Fernández Paz

ESPURNA
bromera

CAPÍTOL 1

Els ulls de Teresa Louzao s'il·luminaren en llegir el remitent del voluminós sobre que li acabava de portar el carter. En veure escrit el nom del seu germà, de qui no rebia notícies des de feia quasi dos mesos, es va llevar un pes de la consciència. Ja li estranyava aquell retard perquè Xavier, allà on estiguera, fins i tot durant aquella llarga estada al Quebec, mai no deixava passar més de dues setmanes sense trucar-li per telèfon o sense escriure-li unes línies, ni que fóra en una targeta. Estaven molt units des de la infantesa, a pesar de la diferència d'edat, i aquells llaços no sols no s'havien afeblit amb el pas del temps, sinó que s'afermaven cada dia més.

D'una manera quasi inconscient, va mirar les fotografies que hi havia sobre l'aparador de la saleta i li va venir a la memòria la broma que li feia Xavier sempre que tornava a casa i hi veia aquella col·lecció de fotografies emmarcades i distribuïdes com si foren les peces desordenades d'un trencaclosques: «Com va el panteó de records familiars?». Va repassar una vegada més aquelles imatges que conservaven alguns del moments més importants de la seua vida: els dos germans al costat dels seus pares, a l'hort de casa; Xavier i ella, el

dia que va fer tretze anys; Xavier signant llibres i rodejat de gent ansiosa per aconseguir una dedicatòria; ella i la seua mare, assegudes a la terrassa, l'estiu anterior a la seua mort...

Com les altres vegades, la mirada de Teresa es va detenir en la fotografia en què hi apareixia ella mateixa, entre Xavier i Adrià, al peu de la capelleta de Sant Roc. Recordava ben bé el dia que van fer aquella foto, durant la romeria d'agost. Acabava de fer setze anys i li feia la sensació que tenia tota una vida per davant. Que lluny li semblava ara aquella etapa! Va ser aquell estiu quan Xavier i Adrià començaren a acceptar-la com una companya d'excursions; ella n'estava encantada perquè amb ningú no s'hi trobava tan bé com amb ells. I va ser, també, quan Teresa va descobrir una cosa que, probablement, ja intuïa d'una manera inconscient des de feia molt de temps: que estava perdudament enamorada d'Adrià i que, més enllà dels giravolts del destí, aquell amor l'havia d'acompanyar al llarg de tota la vida.

Va moure el cap amb energia, com si volguera allunyar la tristor que l'envaïa sempre que pensava en Adrià, i va tornar a mirar el sobre. L'adreça del remitent indicava que Xavier ja havia tornat a Galícia, encara que, al principi, Teresa no va ser capaç de situar el lloc que hi havia escrit a sota del nom del seu germà: Doróña-Vilarmajor. Allò no devia estar per la part de Monfero, en les terres altes de l'Eume? «Ja ho miraré després en el mapa» va pensar, mentre obria el sobre. Esperava trobar una nova

publicació del seu germà o alguns exemplars d'alguna traducció de qualsevol dels seus llibres; Xavier mai no oblidava que, a Teresa, li agradava conservar una còpia de tot allò que ell publicava, encara que, com passava sovint, foren edicions en idiomes que ella desconeixia.

Però el contingut del sobre era molt diferent del de les altres vegades. A dins hi havia un altre sobre semblant, de dimensions una miqueta més menudes que el que ella acabava d'obrir, acompanyat per un parell de fulls escrits amb la cal·ligrafia menuda del seu germà. El segon sobre era tancat i la pestanya havia estat reforçada per una ampla cinta adhesiva, com si Xavier volguera protegir-ne especialment el contingut. Teresa va deixar els sobres damunt la taula, va seure en una cadira i es disposà a llegir la nota que li havia enviat el seu germà.

Estimada Teresa:

Disculpa que t'escriga només unes poques línies i no una carta més llarga com, segurament, esperaves. Potser t'estranyarà que no et contere de les coses que he fet durant les últimes setmanes, però és més urgent que et conte una altra cosa. Ja saps que ets l'única persona del món en qui puc confiar cegament; per això he de recórrer a tu ara, i demanar-te que faces dues coses, sense haver d'explicar-te res més.

La meua primera petició és que, de cap de les maneres, no obligues el sobre que acompanya a aquesta nota. Ja sé que no és normal demanar-te una cosa així, però

confie que compregues qu'etincraons poderoses per a fer-ho.

Lameuasegonapeticiót'estranyarà, però ja saps que no t'el faria si no ho considerara imprescindible. Si veus que, unasetmanadesprés d'haver rebut aquesta carta, jo encara nom'h'e posaten contacte telefònic amb tu, vés a la comissaria central de Vigo i pregunta per l'inspector Soutullo. Quan parles amb ell, explica-li que ets la meua germana i dóna-li el sobre que t'envie. No et preocupes per res: Soutullo és amic meu, ens vam tractar molt fa tres anys, durant aquells mesos que hi vaig passar allà, documentant-me per a escriure *La derrota de l'esperança*, i crec que fins i tot t'el vaig presentar una vegada. Sé que Soutullo examinarà amb l'atenció necessària les coses que li envies i et ambé que ell sabrà què ha de fer després.

Etdemane que no obligues el sobre, però no puc impedir que, si et veus obligada a donar-li'l a Soutullo, conegues el seu contingut. Encara que, pel teubé, et demanaria que no ho feres, perquè nosó capaç de suportar el dolor que puc ocasionar-te. Recordes el nostre primer viatge a Barcelona, la tardor de l'any 1969? Si és així, deus recordar, també, que va ser a les hores que vaig comprar *Els mites de Cthulhú* en aquell quiosc de les Rambles. Era el primer llibre de Lovecraft que llegia i aquells relat sem deixaren fascinat. En veure el meu entusiasme, tu em deies que no podies comprendre com era capaç de llegir aquelles històries que tant et desagradaven. I jo et contestava que era natural que no t'agradaren, perquè cometies l'error de creure que

les coses que contaven podien ser reals, quan només eren unes ficcions molt enginyoses que jugaven amb els nostres temors. Bé, ara que t'escric, no sé si des de la bogeria o des del malson, no sé si des d'un món irreal o des d'aquest llogaret de Vilarmajor, t'hededir que potser Lovecraft té raó, que potser tu també tenies raó, i que hi ha coses en aquest món que les persones ni tan sols podem imaginar.

Però també és possible que tot açò que t'escric siga només el producte d'un malson que no deixad'obsessionar-me. És possible que, d'ací uns dies, els dos estiguem junts una altra vegada, rient-nos d'aquestes notes i del contingut del sobre que t'envie. O potser, ben volgut i germana, aquestes que llegeixen ara els teus ulls, seran les últimes línies que escric en la meua vida.

Ara, mentre acabe aquestes notes, pense que jo també podria fugir d'ací i tornar al món real, que encara sóc a temps d'escapar d'aquesta situació tan rara. Però això significaria deixar Adrià abandonata a la seua sort, ignorar el missatge que em va enviar. I això no ho puc fer, sobretot després d'haver llegit la carta, o el que siga, que acabe de trobar a l'habitació de la planta baixa. Però no sé per què et dic tot açò, jo que m'havia jurat no preocupar-te, perquè per tal d'entendre les coses que dichauries de llegir els papers que hi hadins del sobre. Crec que és millor que no ho faces, però ets la meua germana i tampoc no puc impedir que, en arribar el moment, els llegisques, sia així ho desitges. Potser als shores comprendràs perquè, en aquestes shores finals, l'angoixa llavors tornen a agitar incessantment tot el meu cos.

Adéu, estimada germana. T'envie l'abraçada més forta del món i desitge que no siga l'última.

Xavier

El rostre de Teresa havia anat enfosquint-se a mesura que llegia la carta i un intens desassossec s'havia apoderat d'ella. Què li volia dir Xavier amb aquelles línies? Què significaven aquelles inquietants referències a Adrià? Quin sentit tenien les al·lusions a Lovecraft, l'autor d'aquelles novel·les que –i ja en feia tants, d'anys!– Xavier devorava amb passió i que ella mai no havia estat capaç d'acabar de llegir? No devia ser una altra broma del seu germà, tan aficionat a enganyar amb paraules? El cor li deia, a pesar de tot, que allò que acabava de llegir era alguna cosa més que un exercici literari i que li resultaria impossible conviure, durant els pròxims dies, amb aquell desassossec que sentia ja dins seu.

Durant els dos dies següents, Teresa va tractar de fer la seua vida habitual. Mentre era al Centre de Salut, aclaparada per l'enorme quantitat de treball que tenia, aconseguia oblidar la carta de Xavier. Però així que tornava a casa i veia el sobre tancat, ben visible damunt l'aparador de l'entrada, les paraules del seu germà se li feien presents una altra vegada i el desassossec tornava a desesperar-la, cada vegada amb més intensitat. Per què Xavier no confiava en ella? I per què es refiava

més d'aquell desconegut Soutullo, amb tantes amistats com tenia a Vigo? Tot semblava indicar que Xavier i Adrià s'havien vist implicats en algun assumpte fosc i, potser per això, el seu germà no volia que ella hi intervinguera. I si, per fer-li cas i esperar els set dies, els passava alguna cosa?

Potser la idea d'obrir el sobre va començar a créixer a dins seu en el mateix moment en què va acabar de llegir la carta del seu germà. Potser aquells dos dies només havien servit perquè aquella idea anara creixent dins seu, creixent fins a fer-se insuportable. El tercer dia, incapaç d'aguantar més, Teresa va decidir ignorar la petició del seu germà. Era dissabte, tenia lliure tot el dia i la perspectiva de passar tot el cap de setmana sense llevar-se del cap ni Xavier ni el contingut del sobre era superior a les seues forces. No podia esperar que passaren tants dies, Xavier no li podia demanar una cosa així. Si, arribat el moment, li retreia la seua impaciència, li diria que ell era el responsable, ja que ella només volia obrir el sobre perquè el contingut de la nota l'havia inquietada profundament.

Va agafar el sobre tancat i es va posar a tocar-lo per a tractar d'endevinar què hi havia dins. Li semblava que només hi havia papers, potser es tractava només d'un altre manuscrit del seu germà. Després d'uns moments d'indecisió, va tallar la cinta adhesiva amb les tisores, arrancà la solapa del sobre i el va obrir. En va buidar el contingut damunt la taula i el va examinar

amb atenció. Hi havia alguns folis escrits per Xavier, la seua lletra menuda i espessa era inconfusible. Hi havia també unes quantes cartes, totes dirigides a l'apartat de correus que el seu germà tenia a Compostel·la; els sobres estaven oberts, senyal que ell ja havia llegit les cartes. El cor de Teresa va accelerar els seus batecs en reconèixer l'escriptura de les cartes, aquella cal·ligrafia tan estimada. Perquè el remitent era sempre el mateix, Adrià Novoa, encara que canviaven les adreces que indicaven la procedència de les cartes. Algunes venien de països estrangers, però la majoria tenien la mateixa adreça que ja havia llegit en la carta de Xavier: Doroña-Vilarmajor. Finalment, hi havia un altre sobret, més menut, de la mida d'una quartilla, amb unes quantes fotografies. Teresa les va mirar amb impaciència i només va notar, estranyada, que totes eren molt semblants, com si formaren part d'una sèrie.

Va sentir la temptació de llegir primer les cartes d'Adrià, però va creure que era millor començar pels folis que havia escrit el seu germà; potser allà hi havia l'explicació de tants misteris. Mentre intentava dominar els nervis, va recollir tot el contingut del sobre gran, va seure en una butaca més pròxima a la finestra i començà a llegir.